

Pismom Saboru Hrvatske, odnosno zahtjevom vlastima u Srbiji da Jugosloveni budu zvanično priznata nacionalna pripadnost, Udruženje "Naša Jugoslavija" pokazalo je da nisu samo "skupina dokonih jugonostalgicara"; nakon što su odnedavno prerasli u Savez Jugoslovena, našli su se na udaru nacionalista i dok ih "umjereniji" ismijavaju, radikalniji su im već dodijelili uloge u navodnoj velikoj balkanskoj zavjeri komunista

HEJ JUGOSLOVENI, JOŠ STE ŽIVI?!

Bosanskohercegovački članovi **Naše Jugoslavije**, da bi se zvanično registrirali u Ministarstvu pravde BiH, moraju iz imena Udruženja brisati riječ Jugoslavija

Piše: NERMINA ŠUNJ
Foto: MILUTIN STOJČEVIĆ

Prvog dana proljeća, što je trebalo da ima posebnu simboliku, u Zagrebu je osnovan Savez Jugoslovena. Čini ga skoro hiljadu članova Udruženja Naša Jugoslavija iz Beograda, Pule i Sarajeva. Građani tri zemlje koji su se nekada izjašnjavali kao Jugosloveni vjeruju da će regionalno udruženi lakše postići da ih se na tlu država nastalih raspadom bivše Jugoslavije ustavom prizna kao naciju.

DOKONI JUGONOSTALGIČAR ILI SRPSKI DŽORDŽ VAŠINGTON

“Domoljubi” i skeptici odmah su imali spremnu teoriju o globalnoj zavjeri komunističke a istovremeno je nastajao cijeli “mali virtualni jugoslovenski svijet”, gdje drugo do na Facebooku. Ko još nije Jugosloven, zapitat će se posjetitelj stranice, kad se nađe u virtualnoj polemici stotina “prijatelja” grupe Jugosloveni, odnosno simpatizera novoosnovanog Saveza. Poruka je raznih, od “ozbiljnog” sna o bratstvu i jedinstvu izvjesnog **Nedžada Husića**, ilustriranog Šantićevom pjesmom *Zaboravimo*, do jadikovanja nostalgичnog facebookovca koji žali za bivšom domovinom uz **Balaševićeve** stihove, *Al' se nekad dobro jelo*. “Druže Tito, mi ti se kunemo, u Evropu skupa mi idemo”, “Za obnovu domovine Jugoslavije, spremni!”, “Kad se ovce podele, bezbrižni je pasu a ja smotam majmuna i odem na terasu... pasem i ja, jer teška je situacija”, polemika jedan facebookovac o sadašnjem statusu Jugoslovena. U Srbiji, Jugoslovene, čini se, ipak “malo ozbiljnije” doživljavaju.

NOVA BALKANSKA BUNA
Dalibor Tomić, Zlatko Stojković i Vladimir Milosavljević, lideri bh., hrvatskog i srbijanskog Udruženja “Naša Jugoslavija”

SUKOB IDEOLOGIJA

Na “patriotskim” portalima ih zovu “izdajnicima”, “rušiteljima ustavnog poretka Hrvatske”, i kako već sve ne. Ni oni ne ostaju dužni, pa ne manjka ni poruka: **Četnik, ustaša, balija, nisu moja bratija!**

Čak ih optužuju da žele “reafirmirati jugoslovensku priču” zato jer je jedan od vodećih ljudi u Udruženju Naša Jugoslavija **Mikloš Olajoš Nađ** ujedno i aktivista tamošnje Komunističke partije. Predsjednik srbijanskog ogranka Naše Jugoslavije **Vladimir Milosavljević** kaže da nemaju veze s komunističkom partijom, ali da nije tajna da se ne bi protivili ni ako bi u nekoj budućnosti bila pokrenuta priča o ujedinjavanju u zajedničku državu. Za sada navodno nemaju tih ambicija. “Samo želimo pravo da se izjašnjavamo kao Jugosloveni. Ne samo zato što smo na to navikli ili što žalimo za onim dobrim što smo imali u Jugoslaviji već i zbog temeljnih ljudskih prava svakog građanina Srbije. Sada to pravo nemaju deca iz preko milion mešanih brakova koliko ih je bio u bivšoj Jugoslaviji. Kako oni da se izjašnjavaju?” Pregovori sa srbijanskim vlastima o tome da ih se prizna su mučni i traju, tvrdi Milosavljević. Zatražili su savjet i u UN-u i navodno im je rečeno kako je ono što traže ostvarivo, ali da bi bilo dobro da prethodno pripreme Deklaraciju o jugoslovenskoj naciji. Prema aktuelnim srbijanskim propisima, kaže Milosavljević, za priznavanje im treba i 100.000 potpisa građana. Iako u Udruženju imaju tek dvjestotinjak upisanih članova, vele da su potpisi najmanji problem. “Prema popisu stanovništva u Srbiji iz 2002. godine, 80.000 građana izjasnili su se kao Jugosloveni. Više nas brine to što nam pravo koje tražimo osporavaju tako što kažu da ne postoji država Jugoslavija, a posebno što ne postoji jugoslovenski jezik. Jezik koji se tako zove nikada nije ni postojao, a jezik kojim mi govorimo je srpskohrvatski. Stoga će u našem timu za razgovor, zakazan krajem ove sedmice sa ministrom za ljudska i manjinska prava, biti i pravници i historičari. Razgovor će se zasnivati na tezi da primjer

TEKOVINE SFRJ
Građani BiH i danas obilježavaju datume iz historije bivše države

Amerike ruši sve njihove argumente. Jačanjem američke nacije, Amerikanci su postigli takav stepen ujedinjenja, razvili nevjerovatan osjećaj patriotizma kod građana i visok stepen snage države, a da nemaju jezik koji se zove američki.“ Milosavljević je o američkoj naciji imao priliku učiti i dok je tamo živio, prije 20-ak godina, kada je u SAD-u diplomirao mašinstvo vazduhoplovnog smjera. U Srbiji se danas bavi profesionalnim komercijalnim pilotiranjem, ali je njegovo ime i na listi svjetski priznatih inovatora. Sa prijateljicom Amerikankom, znanje iz teorije fluida iskoristio je za izradu patenta *Vladiball*, značajnog u padobranstvu. “Znam da u ovom trenutku naš zahtev da se izjašnjavamo kao pripadnici države koja ne postoji deluje kao da nemamo pametnija posla, ali zaista ne vidim ničeg neobičnog u onome što radimo.”

JUGOSLAVIJA NEPOŽELJNA U BIH

Jugoslovene je u Hrvatskoj još prije četiri godine počeo okupljati **Zlatko Stojković**. Za sebe kaže da je običan građanin Hrvatske, građevinski inženjer po profesiji, privremeno zaposlen u Njemačkoj. Kaže da nema političkih ambicija niti želi da ih se dovodi u bilo kakvu vezu s komunistima ili idejom o oživaljavanju države koja je umrla prije dvije decenije. Po uzoru na srbijanske kolege je najprije u svojoj rodnoj Puli pokrenuo Udruženje Naša Jugoslavija. Nakon četverogodišnjeg neformalnog rada, zvanično su registrirani krajem jula prošle godine. Do danas im se pridružilo 120 članova. “Znam da bi se još mnogo ljudi željelo pridružiti, ali se još uvijek nisu oslobodili bojazni i javno se deklarirali kao Jugosloveni u Hrvatskoj.”

Krajem prošle godine su poslali pismo državnom Saboru u kojem traže pokretanje izmjena Ustava Hrvatske. “Nikada nam nije odgovoreno i teško je vjerovati da će se to skoro uopće dogoditi. Otpora ima i nemamo iluzija da ćemo uspjeti u našoj nakani veoma brzo. Čekat ćemo neka bolja vremena. Teško je jer se stalno moramo pravdati da zaista nemamo ideju, kako je to negdje u nekim novinama krivo interpretirano, da oživljavamo ideju o nekoj novoj zajedničkoj državi Jugoslaviji”, kaže Stojković.

Od početka rada bili su meta napada najčešće na internetskim portalima. Na “patriotskim” portalima ih zovu “izdajnicima”, “rušiteljima ustavnog poretka Hrvatske”, i kako već sve ne. Ni oni ne ostaju dužni, pa ne manjka ni poruka: Četnik, ustaša, balija, nisu moja bratija! Hrvatska stranka “Samo Hrvatska” sredinom prošle godine zatražila je čak od tadašnjeg predsjednika Hrvatske **Stjepana Mesića** da poduzme hitne mjere za zaštitu ustavnog poretka Republike Hrvatske.

O bosanskohercegovačkom Udruženju

JUGOSLAVENE U BIH NADGLASALI BOSANCI

Sarajevski student Nedim Račić i aktivisti pokreta REVOLT pokrenuli akciju za priznavanje “bosanske nacije”

Na Dan državnosti BiH, 25. novembra prošle godine, aktivisti Omladinskog pokreta REVOLT su u Sarajevu i Tuzli pokrenuli potpisivanje peticije kojom bi od vlasti tražili mogućnost da se građani BiH na upit o nacionalnoj pripadnosti mogu jednostavno izjasniti kao Bosanci, odnosno kao Bosanci i Hercegovci. Samo za nekoliko sati je u Sarajevu i Tuzli peticiju potpisalo 800 građana. Akcija još uvijek traje ali samo u okviru facebook grupe *Želim se izjašnjavati kao Bosanac i Hercegovac*, a koju je pokren-

uo sarajevski student **Nedim Račić**. Grupa već ima preko 11.000 članova/prijatelja. “Želim se izjašnjavati onako kako se osjećam. Akciju sam pokrenuo iz želje da učinim prvi korak i kako su aktivisti pokreta REVOLT podržali ideju, bila je to zaista manifestacija istomišljenika, mladih ljudi, svih religijskih skupina u BiH, neopтереćenih etničkom pripadnošću, koji bi se jednostavno željeli izjašnjavati kao Bosanci i Hercegovci. Vidjet ćemo šta će to donijeti”, kaže Račić. ■

DALIBOR TOMIĆ:
“Zašto se ne bismo izjašnjavali i sada kao Jugosloveni, ako smo to bili cijeli život, pitam ja sve one koji nas pitaju zašto baš kao Jugosloveni”

Naša Jugoslavija se, za razliku o hrvatskog ili srbijanskog, skoro ništa ne zna.

Jer još uvijek rade neformalno, bez zvanične registracije. Oko 200 članova je okupio **Dalibor Tomić**, predsjednik bh. ogranka Udruženja. Kaže da su u Našoj Jugoslaviji članovi mahom javne ličnosti, ali im se pridružilo i mnogo mladih ljudi, koji se Jugoslavije skoro pa i ne sjećaju. Tomić time demantira tvrdnje da imaju ambicije pokretati nekakvu “davno završenu priču”. “U našem su Udruženju većina članova i vjernici, što je posebno interesantno, jer nas ljudi doživljavaju kao komuniste ili jugonostalgicare. Zar je svaki Jugosloven koji se nekada tako izjašnjavao

SJEĆANJE NA MARŠALA

Bosanci i Hercegovci još uvijek obilježavaju rođendan Josipa Broza Tita

GODIŠNJI SASTANCI U JAJCU

Prvi ljudi Udruženja "Naša Jugoslavija" još uvijek obilježavaju 29. novembar, dan bivše Republike

bio i komunista? Zašto se ne bismo izjašnjavali i sada kao Jugosloveni, ako smo to bili cijeli život, pitam ja sve one koji nas pitaju zašto baš kao Jugosloveni." Ima tu malo i nostalgije, priznaje ipak Tomić, ali ne za nekadašnjom državom ili zbog društvenog uređenja već zbog ekonomskog i socijalnog uređenja, socijalne sigurnosti zagarantirane svakom čovjeku. U BiH su se prije četiri godine počeli okupljati istovremeno kada i aktivisti u Srbiji i Hrvatskoj. Tomić je kao i kolega iz Hrvatske privre-

meno zaposlen u Njemačkoj. Po profesiji je medicinski menadžer a studij je za vrijeme bivše države završio također u Njemačkoj. Stojkovića iz Pule i Milosavljevića iz Beograda odranije je poznavao i kaže kako se u priči našao pomalo zahvaljujući i tom poznanstvu, ali

pcnajviše zbog toga što mu smeta da kada se izjasni o nacionalnoj pripadnosti "završi u rubrici ostali". Nema iluzija da će se bez otpora izboriti da im bude priznata nacionalna pripadnost, posebno u Bosni i Hercegovini, gdje vrijeme još uvijek "nije zrelo" ni da se građani mogu izjašnjavati kao Bosanci i Hercegovci. Sjedište Udruženja Naša Jugoslavija u doledno vrijeme planiraju otvoriti u Sarajevu, a za sada se povremeno sastaju u Tomićevom rodnom Kiseljaku. Nemaju potrebu za nekim posebnim finansijskim izdacima a navodno će se, kao i udruženja iz Hrvatske i Srbije, samofinansirati novcem od članarine. Međutim, još uvijek traje njihova pravna prepiska s Ministarstvom pravde BiH. Još u junu 2009. godine podnijeli su zahtjev za registraciju, ali im u jednoj od posljednjih odbijenica koju nam je Tomić prosljedio odgovoreno da ako se žele registrirati, između ostalog, iz naziva Udruženja moraju izbrisati riječ Jugoslavija. ■

